

אוניברסיטת חיפה – החוג לשירותי אנוש

הנושא : הפליה ושוויון הזדמנויות בעבודה
מרצה : חיים סומך, שופט (בדימוס)

הפליה ושוויון הזדמנויות בעבודה

מטרת הקורס : להקנות לסטודנטים ידע בסיסי בסוגית ההפליה, שוויון הזדמנויות, והטרדה מינית בעבודה.

מתכונת הקורס : הרצאה ודיון.

דרישות הקורס : נוכחות, השתתפות בתרגילים, בחינה מסכמת.
נוכחות והשתתפות בתרגילים יקנו עד 10 נקודות מהציון בבחינה.

1. עקרון השוויון והגדרתו

- א. על עקרון השוויון
- ב. הגדרת מושג השוויון
- ג. אמות מידה לקביעת השוויון, והאפשרות שאומצה
- ד. היבטים ליישום השוויון החלקי הרלוונטי
- ה. מקורות חיצוניים למילוי תוכנו של מושג השוויון בעבודה
- ו. מקורות לפרשנות, ולזכות האדם לשוויון בעבודה
- ז. הבחנה מותרת
- ח. השלבים ההיסטוריים בהתפתחות השאיפה לשוויון בעבודה ואיסור ההפליה.
- ט. על קבוצת השוויון

2. על חוק שוויון הזדמנויות בעבודה – מבנה ורקע היסטורי לחקיקת החוק

- א. המקורות לזכות היסוד החוקית לשוויון בעבודה
- ב. רשימת התיקונים בחוק שוויון הזדמנויות בעבודה
- ג. חוק שוויון הזדמנויות בעבודה ואמנת העבודה משנת 1958
- ד. מבנה החוק
- ה. נטל הראיה לקיומה של הפליה, אופן ניהול הדיון, ונושא ההתיישנות.
- ו. הסעד לו זכאי הצד המופלה.
- ז. הטרדה מינית בעבודה
- ח. חלות ואי חלות החוק
- ט. חריגים לעקרון השוויון

3. העדפה מתקנת

- א. כללי
- ב. ההעדפה המתקנת ובג"ץ
- ג. המשפט הישראלי לפני חקיקת סעיף 18א וההחלטה בעניין שדולת הנשים
- ד. המצב במשפט הבינלאומי וההשוואתי
- ה. האמצעים השונים להשגת השוויון בתוצאות

- ו. השיקולים האתיים והחברתיים-כלכליים בשימוש העדפה מתקנת.
- ז. הדרך הראויה באמוץ תכנית העדפה מתקנת
- ח. ההכרה במדיניות ההעדפה המתקנת בבג"ץ
- ט. המצב החוקי והמשפטי בישראל

4. הפליה פסולה ונזקה

- א. הגדרת הפליה פסולה
- ב. מה בין הפליה פסולה להפליה מותרת
- ג. התייחסות לתוצאה שגורמת הפליה
- ד. הפליה הנה נגע הדורש תיקון
- ה. עקרון השוויון בחקיקה
- ו. לעניין חוק שכר שווה לעובדת ולעובד, וחוק שוויון הזדמנויות בעבודה
- ז. מניעת הפליה

5. הפליה מחמת גיל

- א. כללי
- ב. התייחסות לפרישה מטעמי גיל במישור הבינלאומי
- ג. החקיקה והמשפט בישראל
- ד. תחומי איסור האפליה מטעמי הגיל
- ה. התערבות שיפוטית בהסכם קיבוצי, האם אפשרית, ומסגרת התרופות המוענקות

6. הפליה ושוויון נשים בתעסוקה

- א. כללי
- ב. תפיסות רווחות לחלוקת התפקידים במשפחה, והתייחסות לשוק העבודה.
- ג. מקור הזכות לשוויון תעסוקתי מטעמי מין, היריון, לידה ואחריות משפחתית.
- ד. ההסדר החוקי בישראל

7. הפליה נשים בשכר

- א. קיומו של פער בשכר בין נשים לגברים
- ב. האפליה בשכר באמנות בינלאומיות
- ג. חוק שכר שווה לעובדת ולעובד
- ד. ניתוח עיסוקים (סעיף 5 לחוק)
- ה. היקף השוואת השכר

ו. תנאים לקיום הפרש בשכר, ונטל ההוכחה

8. איסור הפלית נשים, בקבלה לעבודה, בפרישה, ובפיטורים

- א. איסור הפליה בחוק השוויון
- ב. הפליה בקבלה לעבודה
- ג. פרשנות מצמצמת לסעיף 2(ג) לחוק
- ד. האם יתכנו מסלולי קידום שונים בעבודה לגברים ונשים ואם יש בכך הפליה
- ה. פיטורים לאחר שהעובדת חוזרת מחופשת לידה

9. הפליה מחמת נטייה מינית

- א. התפתחות העיקרון
- ב. היקף איסור האפליה
- ג. דיון בסוגיה בפס"ד דנילוביץ

10. הפליה שאינה קשורה במינו של העובד

11. הטרדה מינית בעבודה

- א. כללי
- ב. צורות ההתמודדות עם ההטרדה המינית
- ג. הטרדה אישית והטרדה סביבתית
- ד. חוקים המסדירים ההטרדה המינית בישראל
- ה. מהי הטרדה מינית, היקפה, דרכי הוכחה וסדרי דין

12. שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות

מקורות :

- פרופ' רות בן ישראל – שוויון הזדמנויות בעבודה והפליה בעבודה.
על השוויון – פרנסיס רדאי, משפטים כד (1994) 241
על העדפה מתקנת-פרנסיס רדאי (משפט וממשל, כרך ג')
על העדפה מקלקלת- סטיבן פלאוט (משפט וממשל, כרך ג')
המקרה החמקמק של אפליה בעבודה-כיצד מוכיחים את קיומה?-ד"ר שרון-רבין מרגליות(הפרקליט כרך מד' חוב' 3 ע' 529
"השוויון"-מול חופש החוזים, -פרופ' נ. כהן, המשפט א' (1993) 131
גיל פרישה במבחן השוויון-פרישה ביולוגית או תפקודית, פרופ' רות בן ישראל, הפרקליט מג

- השוויון בפני החוק - פרופ' י. זמיר, ומשה סובל, משפט וממשל, כרך התש"ס עמ' 165
- הבחנה, אפליה וגיל: משחק של יחסי כוחות בשוק העבודה- ד"ר שרון-רבין מרגליות, משפטים לב(1) תשס"ב 131
- ההסבר (התירוץ) השוקי לפערי שכר מגדריים: בעקבות פסק דין הומסנטרס בע"מ נ. אורית גורן- ד"ר שרון-רבין מרגליות, פרקליט כרך נ' תש"ע עמ' 501
- הזירה הלא מתאימה-אפליה מטעמי גיל בראי בית הדין לעבודה חיפה, ד"ר ישראל דורון ועינת קליין- עבודה חברה ומשפט 2010 עמ' 436
- הטרדה מינית בעבודה, ד"ר נילי טבק וד"ר צביה בר נוי, רפואה ומשפט, גיליון 26/5/02
- ייצוג הולם לבני שני המינים בשירות המדינה-תיקון מס' 7 לחוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט 1959- פרשנותו וקווי יסוד ליישומו- יוסי תירוש, משפטים ל' תשנ"ט 183
- האם דיני איסור ההפליה בעבודה "עושים את העבודה", גיא מונדלק, משפט חברה ותרבות תשע"ו עמ' 223
- ידידותיות לגיל המבוגר במקומות עבודה - מודל רב תחומי, אפלר, משולם, דורון, בטחון סוציאלי 109 פב' 2020 עמ' 117
- פסיקה נוגעת לעניין.
- חקיקה נוגעת לעניין.

סטודנטים יקרים,

אם יש לכם לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיכם, ושבגינה אתם זקוקים להתאמות אנא פנו לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקוויות למידה: דוא"ל LDA@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249265

לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל: דוא"ל mhait@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249022

סטודנטים שיש ברשותם מכתב התאמות מהאוניברסיטה וזקוקים להנגשה בקורס מוזמנים לפנות אליי בשעות הקבלה או במייל בסמוך לתחילת הקורס.